

Великий Жолудськ
Володимирецький район
Рівненська область

Село, центр сільської ради. Розташоване за 13 км від районного центру, за 8 км від залізничної станції Рафалівка, До села пролягає шосейна дорога.
Дворів – 213, населення – 783 чоловіка.

Перша письмова згадка про село датована 1577 роком. У творі О.Цинкаловського «Стара Волинь і волинське Полісся» наведено його дослідження, що за побором реєстром Луцького повіту з 1577 року Жолудськ належав князю Михайлу Чарторийському Житомирському старості. Тоді поселення нараховувало всього лише «десять димів». Іншим цікавим епізодом у житті села є відомості, що стосуються періоду Вітчизняної війни 1812 року. Тоді на хуторі Лисище квартирував штаб 3-ої армії генерала Гормасова.

Щодо самої назви села до наших днів дійшло кілька легенд, переказів, припущень. В одній із них стверджується, що свою назву село дістало від урочища Жолудне, де місцеві жителі збирали жолуддя. В інших легендах розповідається, що в неврожайні, голодні роки жителів врятували жолуді і тому поселення назвали Жолудськ.

Село має свої символи, затверджені сільською радою 25 травня 2000 року. Автор проєктів – А.Гречило (щоправда, сільська рада внесла зміни в колористику прапора).

Герб Великого Жолудська: у синьому полі два золоті жолуді з двома срібними дубовими листочками.

Прапор Великого Жолудська: квадратне блакитне полотнище, з верхнього краю до середини нижнього краю відходить червоний клин, на якому два жовті жолуді з двома білими дубовими листочками.

Близько 350 жителів Великожолудської сільської ради пішло на fronti другої світової війни. З них 110 чоловік не повернулись до рідних домівок. В пам'ять про захисників Вітчизни в селі встановлено пам'ятник у вигляді штика із барельєфом воїна, матері і дитини. У 2005 році у скверіку слави було освячено пам'ятник у вигляді лапчатого хреста, синам і дочкам України, полеглим за її волю.

Унікальна пам'ятка архітектури 16 століття Свято-Покровська церква, збудована з дерева у вигляді човна, згоріла в ніч на вибори 26 березня 2006 року. Рятувальники зуміли відстояти лише дзвіницю, розташовану за кілька метрів від палаючої церкви. В тому ж році прихожани розпочали будівництво нового храму, в якому служить протоієрей отець Георгій Харчук з 1995 року по даний час.

У 1986 році побудована нова триповерхова школа. З 1 вересня 2016 року – реорганізовано у Великожолудський навчально-виховний комплекс «ЗОШ І-ІІІ ступенів – ДНЗ». У 1990 році відкрито новий фельдшерсько-акушерський пункт. В селі є бібліотека, функціонують п'ять приватних магазинів, кафе. За останні роки з'явилося багато новобудов, зокрема, церква Християн Віри Євангельської.

Престольний празник – на Покрову.

Великий Жолудськ// Історія міст і сіл Української РСР. Рівненська область. – Київ: УРЕ АН УРСР, 1973. – С.173.

Великий Жолудськ // Походження назв населених пунктів Рівненщини/ Я.О.Пура.-Львів: Світ, 1990. – С.93.

Підготувала Н.П.Килюх